

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่องการนำบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ของผู้ประกอบการที่ใช้บริการคลังสินค้า บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการนำบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ของผู้ประกอบการที่ใช้บริการคลังสินค้า บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจ และการยอมรับการนำบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการศึกษาดังนี้

3.1 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

3.2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การตรวจสอบข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้สำหรับการศึกษารั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่รวบรวมจากแหล่งข้อมูลโดยตรงจากเพิ่มรายชื่อของผู้ประกอบการ และแหล่งข้อมูลได้จากการเข้าไปสำรวจพื้นที่ศึกษาของผู้ประกอบการที่ใช้บริการ คลังสินค้า บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งสภาพทั่วไปของพื้นที่ จัดสรรทุกสินค้า และพื้นที่การจัดเก็บบรรจุภัณฑ์ ข้อมูลที่ได้จะได้รับการพูดคุย หรือสัมภาษณ์จากผู้จัดการ หรือระดับเทียบเท่าผู้จัดการ รวมถึงหัวหน้าแผนกบรรจุสินค้าหรือเทียบเท่าของผู้ประกอบการ หรือจากผู้ให้บริการ และเป็นผู้จัดการของสถานประกอบการของตนเองด้วย

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่รวบรวมไว้ ได้แก่ ข้อมูลของหน่วยงานราชการที่ได้ทำการเก็บรวบรวมไว้ บันทึกผลข้อมูลประจำปีของผู้ประกอบการ เอกสาร ตำรา หนังสือเรียนประกอบวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม บทความ สิ่งพิมพ์ และรายงานการศึกษาต่าง ๆ จากสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์

3.2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษานี้ได้ทำการศึกษาจากประชากรที่มาใช้บริการคลังสินค้า บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) โดยนำมาจากเพิ่มข้อมูลผู้ประกอบการจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิที่เก็บรวบรวมไว้ของผู้ประกอบการที่ใช้บริการคลังสินค้า โดยมีผู้ให้ข้อมูลหลักประกอบด้วยผู้ประกอบการจำนวน 11 ราย ได้แก่

- 1) ผู้จัดการ หรือระดับเทียบเท่าผู้จัดการของผู้ประกอบการ ผู้ซึ่งมีอำนาจในการตัดสินใจในการนำบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่
- 2) หัวหน้าแผนกบรรจุสินค้าหรือเทียบเท่าผู้เกี่ยวข้องโดยตรงต่อการนำผลิตภัณฑ์ไปบรรจุในบรรจุภัณฑ์ และเป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับภาพแบบการใช้บรรจุภัณฑ์แก่ผู้จัดการอีกครั้งหนึ่ง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ได้ใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.3.1 แบบสอบถาม มีโครงสร้างคำถามเพื่อทำการสอบถามผู้ประกอบการที่นำบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ แบ่งเป็นประเด็นต่าง ๆ 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิธีการนำบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจ และการยอมรับการนำบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่

3.3.2 การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เป็นการศึกษาค้นคว้า ในภาพแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ถาม และผู้ตอบมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูล โดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างด้วยคำถามแบบเดียวกัน มีลำดับขั้นตอนเรียงเหมือนกัน มีทั้งคำถามเฉพาะเจาะจง และคำถามที่ตอบได้ตามโครงสร้างคำถาม มีดังนี้

- ประเภทสินค้า
- ประเภทบรรจุภัณฑ์
- ระยะเวลาดำเนินกิจการความถี่ในการใช้บริการ
- ปริมาณน้ำหนักของสินค้า
- ความถี่ในการใช้บริการ
- ความคงทนของบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่

- มูลค่าของสินค้า
- ราคาของบรรจุภัณฑ์
- การจัดเก็บ คัดแยก รวบรวม และขนส่ง
- ด้านแรงจูงใจ แบ่งเป็นแรงจูงใจภายใน และแรงจูงใจภายนอก
- ด้านความตระหนักต่อการรักษาสีสิ่งแวดล้อม
- แหล่งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เช่น วารสาร สถาบันการศึกษา หน่วยงานราชการ หรือผู้ประกอบการอื่น ๆ ที่นำบรรจุภัณฑ์กลับมาใช้ใหม่แล้ว
- ด้านการยอมรับ เช่น ขั้นตอนการรับรู้ ขึ้นสนใจ ขึ้นไตร่ตรองตัดสินใจ ขึ้นทดลองปฏิบัติ และขึ้นยอมรับไปปฏิบัติอย่างสมบูรณ์
- ด้านความคุ้มทุนทางด้านเศรษฐกิจ
- ด้านความสะดวก ไม่ยุ่งยากในการนำบรรจุภัณฑ์กลับมาใช้ใหม่

3.4 การตรวจสอบข้อมูล

ข้อมูลที่ได้นำมาตรวจสอบความถูกต้องอย่างสม่ำเสมอ โดยการตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการ (Methodological Triangulation) คือ การใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ กัน เพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน โดยได้นำแบบสอบถาม ที่มีโครงสร้างคำถามเพื่อทำการสอบถามผู้ประกอบการที่นำบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน คือ 1) วิธีการนำบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ และ 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจ และการยอมรับการนำบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ โดยข้อมูลที่ได้รับจากผู้ประกอบการมีความเหมือนกันเกือบทุกด้าน ซึ่งในส่วนที่แตกต่างกัน ผู้ศึกษาได้เข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลอีกครั้ง ดังนั้นเมื่อการดำเนินงานศึกษาทางด้านรวบรวมข้อมูลภาคสนามเสร็จสิ้น และต่อไปถึงด้านตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้ทำการตรวจสอบข้อมูลทั้งหมดแล้ว ปรากฏว่าเป็นข้อมูลที่เหมือนกัน ทำให้ดูน่าเชื่อถือเป็นข้อมูลที่ถูกต้องแล้ว จากนั้นนำผลการศึกษามาจัดทำรายงาน และนำเสนอข้อมูลเป็นการเขียนรายงานเชิงบรรยาย

สำหรับข้อมูลด้านความคุ้มทุนทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลต่อการยอมรับการนำบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ พบว่า ราคาสินค้า ราคาบรรจุภัณฑ์ และราคาค่าขนส่งกลับยังต้นทุนทั้งทางรถยนต์ และทางเครื่องบินมีค่าใช้จ่ายที่ไม่แตกต่างกันมากนัก และได้จัดทำตารางเปรียบเทียบความคุ้มทุนของบรรจุภัณฑ์ไว้ในแต่ละประเภทสินค้า และตารางเปรียบเทียบอัตราส่วนบรรจุภัณฑ์เป็นค่าร้อยละต่อราคาสินค้า

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็นขั้นตอนเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลดังต่อไปนี้

3.5.1 การแยกแยะข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับปัจจัยเกี่ยวกับสินค้า วิธีการนำบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจ และการยอมรับการนำบรรจุภัณฑ์กลับมาใช้ใหม่

3.5.2 การจัดหมวดหมู่ข้อมูล เป็นการรวบรวมข้อมูลจากการแยกแยะเป็นหมวดหมู่ โดยการแบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ส่วนที่สำคัญคือ วิธีการนำบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจและการยอมรับการนำบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่

3.5.3 การจัดลำดับความสำคัญ เป็นการนำข้อมูลที่ได้มาเรียงลำดับความสำคัญของข้อมูลที่ได้รับ ซึ่งจัดเรียงตามลำดับความสำคัญออกมาจากกรอบแนวคิด ทั้งปัจจัยเกี่ยวกับสินค้าและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจ และการยอมรับการนำบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่

3.5.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคุ้มค่าของบรรจุภัณฑ์ และเปรียบเทียบอัตราส่วนบรรจุภัณฑ์เป็นค่าร้อยละต่อราคาสินค้า ซึ่งถือเป็นความคุ้มค่าทางด้านเศรษฐกิจที่เป็นปัจจัยที่สำคัญในการยอมรับการนำบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่